

ANSÖKAN OM MEDEL UR FRAMTIDSFONDERNA

Innehåll

Inledning	1
Kriterier och prioriteringsgrunder för beviljande av medel	1
Viktiga datum.....	1
Processen.....	2
Utbetalning och rapportering.....	2
 Viktigt gällande ansökan om medel ur framtidsfonderna	2
 De fyra framtidsfonderna	3
Framtids- och utvecklingsfonden – strategiska framtidsinsatser	3
Kompetensfonden – utbildnings- och fortbildningsinsatser.....	3
Trygghetsfonden – öka tryggheten och motverka brottslighet.....	3
Miljö- och klimatfonden – mer klimatsmart och miljövänlig kommun.....	3
 Ansökan	4
1. Generell information.....	4
2. Sammanfattning av projektet.....	4
3. Framtidsfondernas grundläggande kriterier	6
4. Prioriteringsunderlag för KS beslut.....	6
5. Budget och nyttokalkyl	8
6. Övrig relevant information	8

Inledning

Framtidsfonderna är medel avsatta för utveckling och innovation inom fyra områden. De fyra fonderna som inrättats är framtids- och utvecklingsfond, kompetensfond, trygghetsfond, miljö- och klimatfond. Information i denna ansökan utgör underlaget för beslut. Det är därför viktigt att du fyller i efterfrågad och relevant information så tydligt som möjligt.

Kriterier och prioriteringsgrunder för beviljande av medel

Samtliga medel som beviljas ur framtidsfonderna ska uppfylla förutsättningar och kriterier som Kommunstyrelsen har fastställt.

Förutsättningar

För beviljande av medel ur framtidsfonderna ska utvecklingsinitiativet stimulera effektivare och smartare lösningar som

- ger Nackasamhället större mervärde och
- utan fondmedel inte hade varit möjligt att genomföra i närtid

Kriterier

För att beviljas medel ur framtidsfonderna ska följande kriterier vara uppfyllda:

- Extraordinära insatser som vi normalt inte kan hantera i driftsbudgeten
- Av engångskaraktär och får inte medföra utökad driftsram efter genomförande
- Ska skapa mätbart värde för Nackaborna och ge långsiktiga positiva effekter
- Insatserna ska vara i linje med Nacka kommuns övergripande mål
- Nyttänkande och utvecklande av nya arbetssätt för att ”Växa-utan-att växa”
- Stödja ambitionen 10 % bästa kvalitet och 25 % mest kostnadseffektiv
- Kan finansiera utvecklingstid och/eller tjänster, inte rena investeringar

Fonrådetets prioriteringsgrunder

För att beviljas medel ur framtidsfonderna sker prioritering av de utvecklingsinsatser som:

- bedöms ge stort mervärde för Nackasamhället
- ökar intern samverkan och kommungemensam nytta
- bedöms bidra till mer effektiva och smartare lösningar
- utan fondmedel inte hade varit möjlig i närtid

Viktiga datum

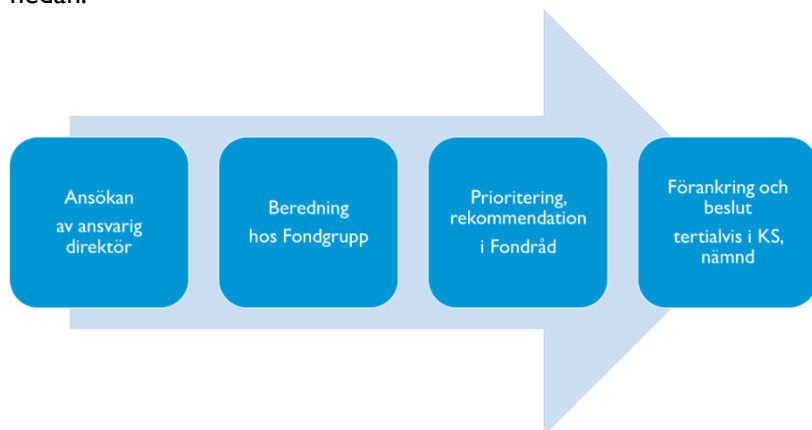
Då besluten om framtidsfonderna tas i samband med tertialboksluten i Kommunstyrelsen finns under 2021 två ansökningsomgångar.

- Inlämning av ansökan 29 april för beslut i KS 14 juni.
- Inlämning av ansökan 9 september för beslut i KS 25 oktober.

Frågor kring ansökan - fondgrupp	Frågor kring ansökan - fondgrupp	Inlämning ansökan via e-tjänst	Fondgrupp möte	Fonrådet möte (prel datum)	Inlämning KSAU	Tjänstemanna-beredning	Politisk beredning	KSAU	KS fattar beslut
tisdag 9-11	tisdag 9-11	torsdag	tisdag 9-11	tisdag 9-11	onsdag	torsdag	måndag	tisdag	måndag
20-apr	27-apr	29-apr	04-maj	11-maj	19-maj	20-maj	24-maj	01-jun	14-jun
31-aug	07-sep	09-sep	14-sep	21-sep	29-sep	30-sep	04-okt	12-okt	25-okt

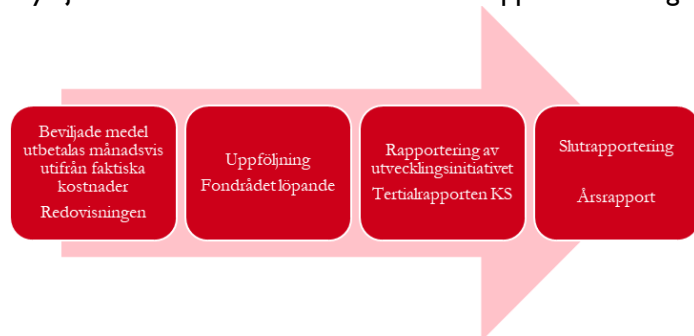
Processen

Efter att ansökan är inlämnad av ansvarig/a direktör/er sker processen för beslut enligt nedan:

Utbetalning och rapportering

Nyttjande av fondmedel betalas ut och rapporteras enligt nedan:

Kriterierna

Vilka kostnader kan fondmedel

Viktigt gällande ansökan om medel ur framtidsfonderna

1. Är de övergripande kriterierna uppfyllda?

Formulera hur kriterierna för beviljande av fondmedel är uppfyllda. Det är grunden för att ett projekt ska beviljas medel ur framtidsfonderna.

2. Är fler verksamheter i Nacka berörda av projektet?

Kom ihåg att diskutera med andra processer/verksamheter som berörs av er verksamhets aktuella utvecklingsprojekt. En ansökan kan lämnas in av en eller flera direktörer.

3. Vill du ha hjälp med att ta fram projektets budget och nyttokalkyl?

Ta hjälp av din controller eller fondgruppen för att göra en budget och nyttokalkyl.

4. Har du frågor, stöter på problem eller har utvecklingstips till processen?

Kontakta framtidsfonder@nacka.se och diskutera.

5. Vill du veta vad som redan är beviljat?

Se www.nacka.se/framtidsfonder (under *framtagande, lanseras inom kort*) för att se vilka pågående utvecklingsinitiativ som beviljats medel ur fonderna.

De fyra framtidsfonderna

Framtidsfonderna är medel för utveckling och innovation inom fyra områden. De är tänkta att stimulera effektivare och smartare lösningar, ge Nackasamhället större mervärde och möjliggöra utveckling och innovation som inte annars varit möjliga i närtid.

Nacka kommun inrättar fyra framtidsfonder om totalt 125 miljoner kronor, att fördela enligt nedan:

- Framtids- och utvecklingsfond 50 Mkr
- Kompetensfond 30 Mkr
- Trygghetsfond 15 Mkr
- Miljö- och klimatfond 30 Mkr

Framtids- och utvecklingsfonden – strategiska framtidsinsatser

Pengar från fonden ska kunna användas för strategiska framtidsinsatser. Det kan till exempel handla om pilotprojekt inom digitalisering, teknik i äldreomsorgen, Vercity, Swedish Edtest eller andra testbäddar, framtidens lärarutbildning, digital visualisering av Nackas stadsutveckling och insatser inom ramen för Konsten att skapa stad.

Kompetensfonden – utbildnings- och fortbildningsinsatser

Utbildnings- och fortbildningsinsatser för att höja kompetensen inom främst äldreomsorgen och socialtjänsten, men även insatser för att höja kompetensen inom förskolan. Där kan exempelvis medfinansiering för äldreomsorgslyftet och en särskild språksatsning för personal i äldreomsorgen finansieras. Denna fond ska också vara öppen för privata aktörer.

Trygghetsfonden – öka tryggheten och motverka brottslighet

Syftet med fonden är att kunna vidta ytterligare insatser för att öka tryggheten och motverka brottslighet, givetvis inom ramen för vad som ligger inom den kommunala kompetensen. Det kan till exempel röra sig om olika preventiva sociala åtgärder och projekt för att minska droganvändningen i Nacka i enlighet med strategin "Ett drogfritt Nacka för unga".

Kameraövervakning, ordningsvakter och extra belysningsinsatser kan också vara aktuella

Miljö- och klimatfonden – mer klimatsmart och miljövänlig kommun

Denna fond kan användas för insatser som bidrar till att Nacka blir en ännu mer klimatsmart och miljövänlig kommun och att vi kan uppnå de miljöambitioner som har lyfts fram i majoritetsprogrammet. Det kan till exempel handla om pilotprojekt inom sjörestaurering, skogsvård, underlättande av båtpendling och laddstolpar. Det kan också handla om att delta i Viable Cities – ett strategiskt innovationsprogram för smarta och hållbara städer.

Ansökan

I. Generell information

Projektamn:	Våtmarkspaketet
Projektstart- projektslut	November 2022 - december 2024
Framtidsfond:	Miljö och klimatfonden
Ansökt belopp:	4,5 miljoner (Åtgärderna inom Våtmarkspaketet uppgår till totalt 10 miljoner, men medel söks även från NTN och LONA, se beskrivet nedan).
Nämnd/er:	NTN
Ansvarig/a direktör/er:	Poa Hellqvist
Kontaktperson:	Kristina Petterqvist
Projektledare:	Marika Zetterström

2. Sammanfattning av projektet

Skriv en sammanfattning som beskriver projektet utifrån nedanstående frågeställningar.

Beskriv nuläget utifrån vilka utmaningar som finns idag och vilka konsekvenser det för med sig?

Våtmarker i Sverige har under lång tid dikats ut, till förmån för bebyggelse, jordbruk och skogsbruk. Detta har lett till att det i dag är ont om miljöer av denna karaktär, vilket i sin tur har negativ påverkan på klimat, vatten och biologisk mångfald. Följden av utdikade och inaktiva våtmarker är bland annat läckage av koldioxid och näringsämnen samt minskade livsmiljöer för djur och växter.

Vad är projektet tänkt att lösa och hur ser lösningen ut?

En aktiv våtmark fångar upp näringsämnen och föroreningar i vatten, möjliggör grundvattenbildning, bidrar till att binda kol i marken, stärker och ökar biologisk mångfald samt bidrar till ökade rekreativa och pedagogiska värden.

Olika metoder kommer att användas för att iståndsätta och aktivera våtmarkerna, beroende på karaktär och våtmarkstyp. Den generella och förenklade lösningen är att vatten ska ledas in i och hållas kvar i våtmarken istället för att ledas bort i diken. En annan del av lösningen är att röja bort vegetation i våtmarken och skapa öppna ytor, dessa är mer gynnsamma för den biologiska mångfalden än en igenvuxen mark. I vissa fall kan även schakt och omledning av diken möjliggöra för en aktiv våtmark.

Vad är projektets målsättning och förväntade resultat?

Projektets målsättning är att ha aktiva våtmarker i Nacka. Genom att på olika sätt återskapa och aktivera dessa förväntas resultat gällande rening av vatten, minskade koldioxidläckage ur mark, stärkt och ökad biologisk mångfald, frisk luft och ökade rekreativa och pedagogiska värden.

På vilket sätt bidrar projektet till att skapa nytta för Nackasamhället?

Aktiva våtmarker är en viktig del av kretsloppet, en del som historiskt har tagits bort genom utdikning. Rent vatten, frisk luft, hög biologisk mångfald och möjlighet att vistas i en myllrande natur skapar stor nytta för hela samhället, och hjälper till att bidra till Nackas övergripande mål, attraktiva livsmiljöer.

3. Framtidsfondernas grundläggande kriterier

För att beviljas medel ur framtidsfonderna har Kommunstyrelsen beslutat KFKS 2020/918 att nedanstående kriterier ska vara uppfyllda. Kommentera nedan på vilket sätt projektet är tänkt att motsvara dessa kriterier.

Kriterier för fondmedel:	Kommentar
1. Utanför ordinarie driftsbudget: Extraordinära insatser som vi normalt inte kan hantera i driftsbudgeten	Det finns mycket att göra gällande återställande av Nackas våtmarker men projektet är ofinansierat och ej möjligt att utföra inom ordinarie driftsbudget. Återställandet av våtmarker kommer skapa många fler områden med höga naturvärden.
2. Ej utökad driftsram: Av engångskaraktär och får inte medföra utökad driftsram efter genomförande	De naturvårdande åtgärderna som planeras finansieras genom framtidsfonden bidrar inte till en ökad driftsram.
3. Tid, ej investeringar: Kan finansiera utvecklingstid och/eller tjänster, inte rena investeringar	Återställandet av våtmarker kommer generera höga naturvärden och projektet handlar främst om naturvård och naturvårdsåtgärder, såsom dämning av diken, röjning av mark och omledning av diken. Detta skapar biotoper som i sin tur bidrar till en stärkt biologisk mångfald.
Nackakriterier:	
4. Mätbart: Ska skapa mätbart värde för Nackaborna och ge långsiktiga positiva effekter	Genom att göra naturvärdesinventeringar löpande efter restaureringen går det enkelt att följa upp vilka arter som etablerat sig och hur dessa stärks upp i kommunen. Det finns också långsiktiga effekter på recipient att mäta, då näringsämnen stannar kvar i våtmarken istället för att följa med diket nedströms.
5. Bidra till målen: Insatserna ska vara i linje med Nackas övergripande mål	Insatserna går i linje med Nackas övergripande mål, attraktiva livsmiljöer. Våtmarker bidrar till rent vatten, frisk luft och rikt växt och djurliv.
6. Effektiva arbetsätt: Nytänkande och utvecklande av nya arbetsätt för att "Växa-utan-att växa"	De föreslagna åtgärderna ligger på kommunal mark, men marken kan ge större värden för biologisk mångfald, rening och rekreation än vad den gör idag.
7. 10/25 Stödja ambitionen 10 % bästa kvalitet och 25 % mest kostnadseffektiv	Genom att aktivt jobba med kommunens våtmarker kommer Nacka kunna ligga i framkant gällande dessa värden. Då våtmarkerna är unika kommer varje delprojekt att behöva anpassas till platsen. På så vis går det att styra ambitionen och kostnaderna på ett effektivt sätt.

4. Prioriteringsunderlag för KS beslut

Din ansökan kommer att bedömas utifrån nedanstående prioriteringsgrunder. Kommentera nedan på vilket sätt projektet motsvarar dessa.

Ger större mervärde för Nackasamhället

De allra flesta av de våtmarker som finns i Nacka är igenvuxna och svåra att överskåda. Efter anläggande och aktiverande av våtmarkerna kommer dessa även, förutom de ekologiska värdena, att ha en värdefull ökning av områdets attraktivitet, vilket gynnar friluftslivet och blir besöksmål.

Ökar intern samverkan och kommungemensam nytta

Att arbeta aktivt med våtmarker är en mycket viktig del för att stärka och gynna den biologiska mångfalden. Att lära ut och kunna visa upp hur våtmarker, med alla dess delar fungerar och vad de bidrar med kommer att vara bidragande både inom förskola och skola men också kommuninternt och mellan de kommunala bolagen. Genom att sprida denna kunskap och få ett ökat intresse för denna typ av mark, ökar också den interna samverkan och den gemensamma nyttan då kompetensen kan användas på flera områden.

Bidrar till mer effektiva och smartare lösningar

En del av våtmarkens funktion är dess vattenhållande egenskaper samt hur den kan verka flödesdämpande. Projektet planerar att använda sig av olika metoder för att dämna vatten, vilket är flödesdämpande och ökar infiltration till marken, istället för att vattnet leds bort. Vid dämning av vatten skapas också livsmiljöer för vattenlevande djur och växter. Dessa metoder och smarta lösningar kan sedan testas för att verka flödesdämpande vid skyfall. Våtmarken binder koldioxid, fångar näringsämnen ur vattnet samtidigt som det är en rekreativ plats att vistas på.

Projektet hade inte varit möjligt att genomföra i närtid utan medel från framtidsfonderna

Projektet är idag ofinansierat. 4,5 miljoner kronor söks nu från framtidsfonden och lika mycket kommer att sökas från Länsstyrelsen i form av LONA bidrag (Den lokala naturvårdssatsningen). Det är inte klart ännu hur stora medel som Länsstyrelsen får att fördela på projekt, och det går därför inte att säga hur mycket medel projektet kommer ha till sitt förfogande. Projektets innehåll kan därför behöva justeras i omfattning alternativt kan finansiering sökas från annat håll. En förutsättning för att kunna söka LONA bidrag är att kommunen är med och delfinansierar projektet.

5. Budget och nyttokalkyl

Budget och nyttokalkyl bifogas separat. Kontakta kontrollern för din verksamhet eller framtidsfonder@nacka.se för stöd i framtagandet av budget och nyttokalkyl. Nedan kan du skriva kort om kvalitativa besparingar och ökad nytta som inte i siffror kan åskådliggöras i bifogad budget och nyttokalkyl.

Nedan finns ett kostnadsestimat för våtmarkspaketet som även inkluderar ett uppskattat LONA-bidrag om 4,5 miljoner kronor. Vad som planeras att göras på respektive plats/åtgärd finns beskriven under nästa punkt, ”övrig relevant information”.

Våtmarksprojekt	Naturåtgärder
Böle mosse	3 500 000
Älta våtmark	1 900 000
Våtmarksentré i Trollsjön	1 300 000
Vrakvikens fisklek	500 000
Pluggning av diken i skogsmark	300 000
Sjönära våtmarker	300 000
Övriga åtgärder	300 000
Summa	9 000 000

6. Övrig relevant information

Här kan du lämna ytterligare information som du tror är viktig för bedömning och prioritering av er projektansökan.

Nedan följer exempel på platser där projektet ser behov och möjlighet att restaurera våtmarker.

Böle mosse, Velamsunds naturreservat

Böle mosse är en utdikad våtmark som ligger på gränsen mot Värmdö kommun. Den är idag torrlagd och i det närmaste igenvuxen av sälg. Planen för Böle mosse är att bygga en fördämning vid våtmarkens utlopp för att på så vis kunna reglera vattennivån i våtmarken. En våtmark som är täckt av vatten, binder koldioxid i marken, till skillnad från en torrlagd som läcker ut koldioxid. Uppblötning av Böle mosse kommer leda till fångst av näringsämnen, inlagring av kol och ökad biologisk mångfald. Efter åtgärder kommer ytan vara en mosaik av öppen vattenspegel och våtmarksväxter.

Böle mosse lider dessutom stor risk för att inom snar framtid växa igen av främst sälg. Idag beräknas cirka 70% av våtmarken vara igenvuxen och med det förloras värdefulla biotoper. Denna vegetation måste tas bort, och detta görs genom fräsning med en speciell maskin. Det dike som leder genom våtmarken grävs om och leds genom våtmarken i en meandrande form. Detta skapar djupare områden, där vatten kan hållas kvar året om. Detta skapar livsmiljö för exempelvis större vattensalamander.

Älta våtmark, Älta

Älta våtmark är belägen centralt i Älta, längs Ältavägen. Våtmarken är idag utdikad och inkommande dagvatten från bostadsområde och vägar leds genom våtmarken och vidare ut i Ältasjön. Genom åtgärder som bidrar till att hålla kvar vattnet i våtmarken, fångas många näringsämnen upp och ger en positiv effekt i Ältasjön. Vissa biologiska värden finns i våtmarken idag, och dessa kommer stärkas upp, genom att mer vatten tillåts hållas kvar i våtmarken och flöda ut över marken.

Våtmarksentré Trollsjöns naturreservat.

Våtmarken är belägen mellan Sockenvägen och parkeringen vid Fregattbacken och ligger i Trollsjöns naturreservats entré. Ytan används inte idag, utan är en utdikad våtmark som är i det närmaste igenvuxen av vass och sälg. Enligt reservatsföreskrifterna räknas entrén till Trollsjöns naturreservat som parkmark och ska kopplas till lek och motion.

Denna yta kommer anläggas både som en aktiv våtmark men också för att tillgängliggöra ytan för besökande. Vattnet som rinner genom våtmarken är dagvatten från Sockenvägen och avrinning från Bagarsjön. Vattnet från dessa två områden är näringsrikt och för en god vattenkvalitet nedströms, är det positivt att detta fångas upp.

Projektering över denna våtmark är redan utförd av en landskapsarkitekt som vid sin praktik på Nacka kommun fick ett verkligt område att projektera på. Observera att förslaget, förutom naturvårdsåtgärder, även inkluderar vissa rekreativa delar. Dessa planeras att finansieras via investeringsmedel, NTN.

Vrakvikens fisklek, Nyckelviken.

Vrakviken ligger nedanför Herrgården i Nyckelviken. Här har Länsstyrelsen i Stockholm pekat ut möjligheter för att utveckla en mindre våtmark för fisklek, då främst för abborre och gädda. Utredning behöver göras för att se vilka möjligheter som finns till denna typ av anläggning. Om utbyggnad sker kommer detta att kunna vara en del av att stärka beståndet av fisk i Saltsjön. Ytan är idag välbesökt, men upplevs mörk och snårig. En sådan anläggning skulle skapa kunna skapa goda pedagogiska och rekreativa effekter tillsammans med de ekologiska.

Sjöarnas våtmarker

Flertalet av Nackas sjöar är små och näringsrika. Dessa sjöar har ofta, vid in- och utlopp en sumpskog och mindre utdikade våtmarker. Genom att på olika sätt aktivera dessa våtmarker kan de komma att bidra till fångs av näringsämnen i vattnet och på så vis bidra till en bättre vattenkvalitet i sjöarna. Att återskapa våtmarker i sjöarna bidrar också till biologisk mångfald. Några av sjöarna som har en våtmark i anslutning till in eller utlopp är, Myrsjön, Sågsjön och Insjön.

Pluggning av diken i skogsmark

I flertalet av Nackas reservat förekommer utdikade skogsområden. Dessa har tidigare varit våtmarker, men som dikats ur för att möjliggöra skogsbruk. Genom att skapa fördämningar kan dessa diken och skogsområden blötas upp och på så vis återskapa mindre vatten och våtmarker. Att återskapa våtmarker i skog, bidrar till att fånga upp näring som annars läcker ut via vattnet, men också för att stärka områdets biologiska mångfald. Dessa mindre vatten är viktiga ur en rad perspektiv, och har effekter på många växter och djur. Förslagen till vilka diken och historiska våtmarker som skall blötas upp framkommer från Nacka kommuns utförda Våtmarkskartering. Några av platserna som valts är diken i Velamsunds- och Tattbys, naturreservat samt runt de mindre tjärnen i Skarpnäs exempelvis Svartpotten.

Nacka, datum: 23 augusti 2022

Hans Peters

Nämndordförande

Poa Hellqvist

Direktör

Kristina Petterqvist

Enhetschef